

ASAMBLÁŽ

Jaroslav Vožniak, bez názvu, 1990

Asambláž

- je výtvarná technika, která dává dvojrozměrnému obrazu třetí, prostorovou dimenzi.
- začali ji používat dadaisté (byl prostředek jak vyjádřit zmatek a strach z války, zároveň však toto hnutí nehledalo žádná východiska (východiskem byl nesmysl)) v 10. a 20. letech minulého století, v česku od počátku 60. let

Jaroslav Vožniak, Kolo

Karel Nepraš

Asambláž

- Vychází z lidské přirozenosti stmelovat, sbírat, hromadit a propojovat k sobě různé předměty a materiály.
- Používanými materiály mohou být prakticky jakékoli nalezené či jinak získané nepracované předměty, textilie, dřevo, sklo, písek atd., nalepované, svařované, sbíjené či jinak fixované na podkladovou plochu. Konečný výsledek má charakter reliéfu.
- Význam uměleckého počinu může spočívat ve vzniku nových významů prvků obsažených v takovém celku.

Martin Rasp, Flugobjekt

Martin Rasp, Koláž

Asambláž

2 druhy asambláží:

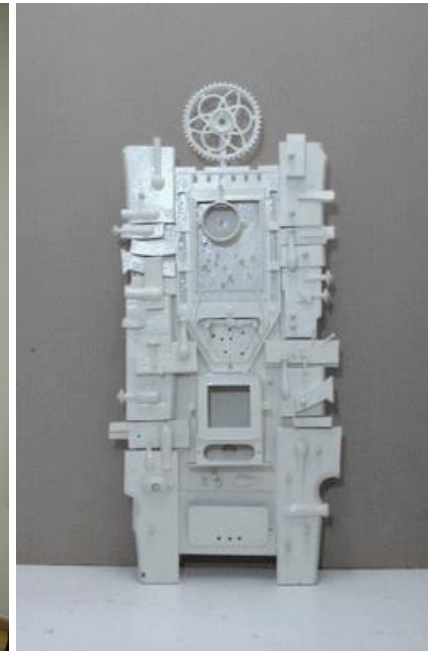
- asambláže vytvořené z předmětů, jež mají ponechaný původní povrch, nadále si ponechávají svou minulost
- asambláže, které jsou složeny z předmětů přetřených jednou neutrální barvou, a tím tak ztrácejí svoji minulou funkci, slouží jako tvarová součást nového celku

Libor Fára, Dionýský život

Jan Koblasa

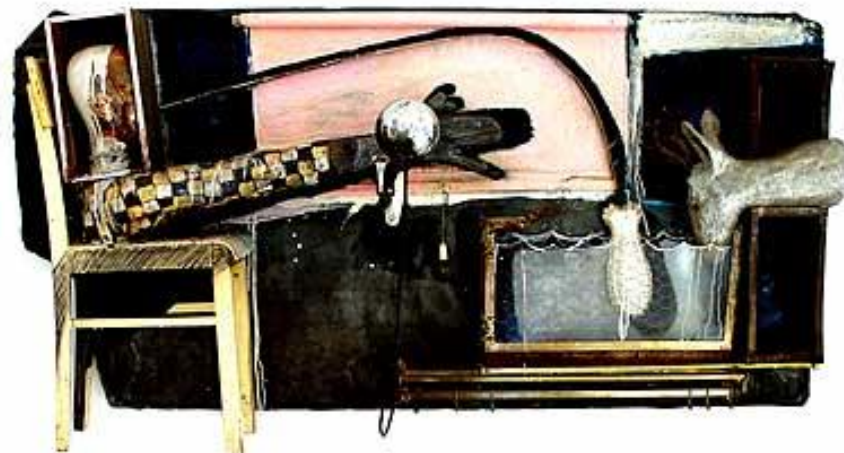
Ed Kienholz

The U.S. Duck, or Home from the Summit, 1960

Back Seat Dodge', 1964

Edward Kienholz - Spit in the Ocean, Berlin, 1984

Edward Kienholz (1927-94) se narodil a vyrůstal na farmě amerického venkova. Byl **autodidaktem**. V polovině padesátých let začal Kienholz sbírat materiál pro své **budoucí umělecké objekty**. Hledal všude - hlavně **na smetištích a skládkách šrotu**. Pomocí svářecích přístrojů je pospojoval v celky, tu a tam nalakoval a ozdobil, osvětlil a doplnil o **zvukové efekty**. Kienholzovy práce řeší vždy vážná **společensko-politická témata**. Patřila k nim podřadná role ženy ve společnosti, manipulace sexem, politická a náboženská moc a vliv, válka a rasismus.

Armand Pierre Fernandez

Attila, 1964

Avalanch, 1990

Francouzský malíř a sochař. V roce 1958 si svoje jméno úředně změnil na **Arman**. K této události došlo spíše náhodou, když v Galerii Iris Clert omylem vytiskli místo jeho jména Armand nové Arman. O rok později došlo v Armanově tvorbě k další zásadní změně, když začal **vystavovat zničené objekty jakožto umělecká díla**. Armanovo dílo následuje dadaistický princip **povýšení objektů a aspektů každodenního použití na objekty uměleckého zájmu**. Ve svých uměleckých asamblážích Arman používal rozličné druhy materiálů – víčka od lahví, skleněné oči, injekční jehly a stříkačky, nedopalky cigaret, hasáky, malířské štětce. Objevoval krásu ve shlukování vysokého počtu předmětů, objevoval diverzitu věcí vytvořených člověkem, umísťoval jejich obrovská množství dohromady, lámal je a znovu spojoval. Jeho asambláže seskupených předmětů poskytují **odraz naší konzumní společnosti** a nabízejí fetišistické zobrazení toho, jak žijeme a zachycujeme svoje životy.

Daniel Spoerri

Les Boîtes, 1961

Sevilla-Serie Nr. 29

Ještě v 60. letech začal umělec se svými dnes již proslulými Fallenbilder/Tableau-piege, což jsou **náhodné konstelace zbytků jídel, nádobí a jiných předmětů, zakonzervovaných na ploše stolu**, otočeném vertikálně jako závěsný obraz. Spoerri akcentuje jiné obsahové významy těchto objektů, **nepreferuje estetické kvality** předmětů určených k utilitárním účelům, ani nepřekvapuje novými asociacemi a významovými kontexty. Evokuje tradiční rituály, konkrétně **hostiny jako místo komunikace**.

Jaroslav Vožniak

OBJEKT S OKEM A KŘÍDLOVKOU, 1964

Objekt, kolem 1965

Kytary, 1996

Věnoval se malbě, kresbě, grafice a od plátna přešel také k sochařství a výstavnictví. Koncem padesátých let se stal **členem umělecké skupiny Šmídovci**. Jejich program tvořila tzv. **kolektivní estetika „divnosti“**, která se následně stala alternativou k tehdy dominujícímu proudu strukturální abstrakce. Významné místo v tvorbě Jaroslava Vožniaka zaujala v šedesátých letech figura a konkrétnost. V této oblasti se zabýval převážně asamblážemi, v nichž se snažil skloubit naturalismus a abstrakci. **Dřevěné desky, části figurín a panenky pod hrubě naneseným malířským nátěrem** představují originální Vožniakovu cestu k své vlastní „divnosti“.

Libor Fára

Mladý surrealista Fára maloval obrazy, dělal koláže, objekty, frotáže či kresby. Byl však fascinován i němou filmovou groteskou, a především pak jazzem, který se stal jeho celoživotní láskou a inspirací. *Sérii **Hracích stolů*** se autor věnoval s přestávkami od roku 1965 po celých deset let. Jsou to jakési závěsné dřevěné „obrazy“ – **kompozice poskládané z fragmentů odložených věcí či vyhozeného nábytku** z 19. století. Krása starožitného materiálu, nespoutaná hravost a imaginace nabízejí v novém uspořádání další možnosti a významy. Fára tak pracuje v duchu nalezených **Duchampových „ready made“**.

Karel Nepraš

Větší domlouvá menšímu (1969-70)

Figura s náplní II (1969-70)

Prsa na jiný způsob (1996-97)

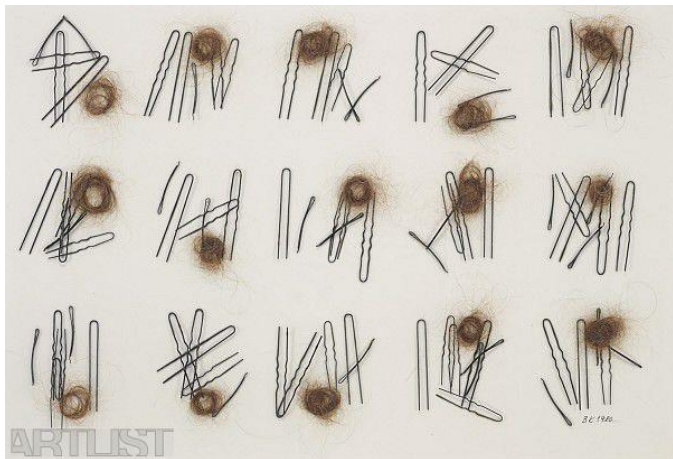
Karel Nepraš (1932 – 2002) byl významný český sochař, kreslíř, grafik, profesor Akademie výtvarných umění v Praze. Nejprve se prosazoval jako ilustrátor a kreslíř. Po pádu socialismu se soustředil na tvorbu humoristických kreseb a grafik. Zhruba od konce šedesátých let 20. století se u něj také objevuje talent a zájem pro sochařství. Jeho sochařská díla jsou pozoruhodná. Karel Nepraš tvořil své sochy z **netradičních materiálů, jako jsou například dráty, baterie, umyvadla, záchodové mísy či pisoáry, vodovodní trubky nebo jiné instalatérské díly**, které si v mnoha případech také sám odléval. Mnohé jeho sochy se mu zdály statické, strohé a nudné, proto jsou v některých případech **doprovázeny pohybem**.

Jiří a Běla Kolářovi

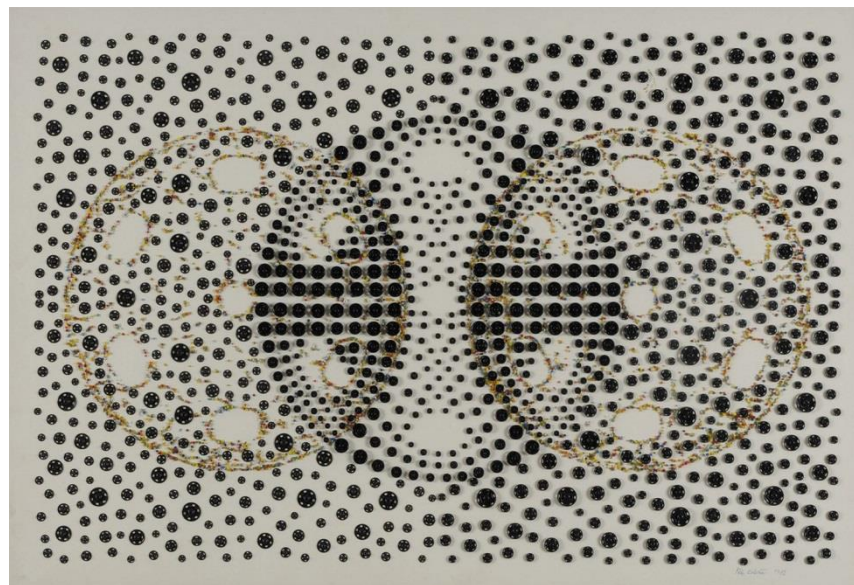

Dvě silné osobnosti a životní partneři, kteří část svého života prožili ve Vršovicích. Básník / výtvarník / filozofující teoretik Jiří Kolář (1914-2002) svými názory a postoji patřil k nejvlivnějším osobnostem poválečné české scény, intimní tvorba Běly Kolářové (1923-2010) a její pozoruhodné lidské kvality docházejí svého docenění teprve v posledních letech. Jejich tvůrčí experimenty se staly společným a dodnes inspirativním majetkem evropské poválečné kultury.

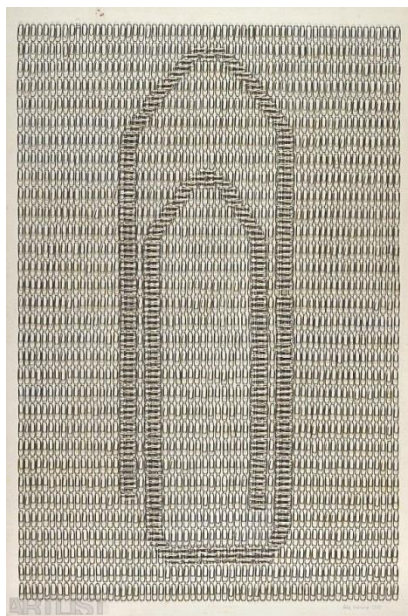
Běla Kolářová

Smotky hnědých vlasů, 1980

Životopis jedné patentky V. (1982)

Asambláž

Čeští umělci:

- Bedřich Dlouhý, Karel Nepraš, Jaroslav Vožniak, Čestmír Janoška, Čestmír Kafka, Jan Švankmajer, Jan Koblasa, Aleš Veselý, Zdeněk Beran, Pavel Nešleha, Václav Hejna, Theodor Pištěk, Milan Knížák, Běla Kolářová, Jiří Kolář, Věra Janoušková, Zbyněk Sekal, Ladislav Novák, Libor Fára, Václav Jíra, Dalibor Chatrný a další

Filip Dvořák

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10123096165-artmix/212562229000002/?clanek=10826>